

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska (przewodniczący)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Jacek Błaszczyk (sprawozdawca)

Protokolant Dominika Izdebska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Zbigniewa Siejbika
w sprawie **Z. W.**

skazanego z art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 218 § 1 a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 3 czerwca 2025 r.,
apelacji wniesionej przez obrońcę
od wyroku Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie
z dnia 5 czerwca 2024 r., sygn. akt So. 9/21

- 1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;**
- 2. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 960 (dziewięciuset sześćdziesięciu) zł tytułem opłaty sądowej za obie instancje oraz kwotę 20 (dwudziestu) zł tytułem zwrotu wydatków za postępowanie odwoławcze.**

[J.J.]

Tomasz Artymiuk

Barbara Skoczowska

Jacek Błaszczyk

UZASADNIENIE

Płk rez. **Z. W.** został oskarżony o to, że: w okresie od 2017 roku daty dziennej nieustalonej do 29 grudnia 2018 roku w D. jako funkcjonariusz publiczny - żołnierz zawodowy w stopniu pułkownika zajmujący stanowisko kierownika Zakładu [...] w D. i wykonujący w związku z tym w imieniu pracodawcy, tj. Akademii w D. czynności z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych uporczywie i złośliwie naruszał prawa pracownicze podległych mu osób zatrudnionych w tym Zakładzie, jak również umyślnie przekroczył swoje uprawnienia jako funkcjonariusz publiczny działając na szkodę interesu publicznego i interesu prywatnego poprzez:

- poniżanie pracowników K. Z. , K. S. , M. U. , W. I. , D. D. , K. C. , G. D. , A. S. w czasie odpraw i w obecności innych pracowników poprzez wielokrotne i nieuzasadnione okolicznościami grożenie im wyrzuceniem z pracy lub wysłaniem ich na urlopy bezpłatne, kwestionowanie ich kompetencji zawodowych i jakości wykonywanej pracy, znieważając ich przy tym obraźliwymi określeniami jak również poprzez nakazywanie przygotowywania szczegółowych cotygodniowych referatów opisujących aktywność zawodową pracownika w danym tygodniu i prezentowania ich publicznie podczas odpraw u kierownika Z.,

1. znieważenie K. Z. w 2018 roku daty dziennej nieustalonej podczas rozmowy służbowej prowadzonej z nim w swoim gabinecie poprzez określenie pokrzywdzonego słowem obraźliwym w wypowiedzi oceniającej go jako pracownika cywilnego wojska,
2. polecenie pracownikom wykonywania w czasie godzin pracy czynności z zakresu jego prywatnych spraw życiowych, niezwiązanych z zakresem wykonywanej przez nich pracy zawodowej, tj. kilkukrotne polecenie W. I. zaprowadzenie do stacji serwisowych i diagnostycznych użytkowanego przez siebie pojazdu marki L. nr rej. [...] w celu dokonania napraw, przeglądu, wymiany opon lub oleju silnikowego, a także polecenie W. I. zanieśienia i odebrania z pralni mundurów, polecenie G. D. dokonanie wymiany koła użytkowanego przez siebie pojazdu marki L. nr rej. [...] oraz kilkukrotne polecenie G. D. dokonania

zakupów w sklepie spożywczym i dostarczenia mu ich, czym również umyślnie przekroczył swoje uprawnienia jako funkcjonariusz publiczny działając w celu osiągnięcia korzyści osobistej, oraz działając na szkodę interesu publicznego i interesu prywatnego W. I. i G. D. ,

3. naruszanie przepisów prawa pracy dotyczących zadaniowego czasu pracy wobec pracowników dydaktycznych, tj. K. C. , M. U. , D. D. , A. S. poprzez nakazywanie im pozostawania w pracy w godzinach od 7.30 do 15.30 pomimo tego, że wymienieni powinni wykonywać obowiązki według pensum wynoszącego 540 godzin rozliczanych w ramach roku akademickiego oraz prowadzenia dodatkowych zajęć w sekcjach sportowych ponad ustaloną normę godzinową,
4. naruszanie przepisów prawa pracy dotyczących pracy w godzinach nadwymiarowych pracowników dydaktycznych, tj. M. U. , K. C. , D. D. , A. S. , poprzez brak właściwego dokumentowania nadgodzin i nieprawidłowe rozliczanie wypracowanych nadgodzin wynikających ze świadczenia pracy w godzinach od 7.30 do 15.30 oraz prowadzenia dodatkowych zajęć w sekcjach sportowych ponad ustaloną normę godzinową,
5. nakazanie w grudniu 2018 roku K. S. świadczenia pracy w okresie zwolnienia od obowiązku świadczenia pracy z tytułu opieki nad chorym dzieckiem, poprzez zobowiązanie go do niezwłocznego wykonania i przedstawienia mu projektu regulaminu pływalni,
6. zlecanie wykonywania zadań przekraczających ich kompetencje i zakres obowiązków służbowych w tym bez zapewnienia odpowiedniego przeszkolenia stanowiskowego w zakresie BHP, odpowiedniej odzieży ochronnej i roboczej, a także bez zapewnienia odpowiednich narzędzi i materiałów, a to: polecenie w sierpniu 2017 roku K. S. , W. I. , K. Z. i G. D. wykonywania prac na wysokościach z wykorzystaniem rusztowania polegających na naprawie i pomalowaniu filara w budynku L. w D. , polecenie w 2018 roku K. S. , W. I. , K. Z. i G. D. demontażu i przeniesienia elementów wyposażenia siłowni do innego pomieszczenia, polecenie w 2018 roku M. U.

wykonania plakatu wielkoformatowego o wymiarach 2 x 1,5 metra stanowiącego baner informacyjno-reklamowy Z.,

Działając w ten sposób na szkodę M. U. , K. S. , W. I. , K. Z. , D. D. , K. C. , G. D. i A. S. ", tj. o czyn z art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 218 § 1a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Wyrokiem dnia 5 czerwca 2024 r. Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie, sygn. akt So.9/21, oskarżonego płk rez. Z. W. uznał za winnego tego, że: w okresie od 2017 roku daty dziennej nieustalonej do dnia 29 grudnia 2018 roku w D. jako funkcjonariusz publiczny - żołnierz zawodowy w stopniu pułkownika zajmujący stanowisko kierownika Zakładu [...] w D. i wykonujący w związku z tym w imieniu pracodawcy, tj. Akademii w D. czynności z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, uporczywie i złośliwie naruszał prawa pracownicze podległych mu osób zatrudnionych w tym Zakładzie, określone w Kodeksie Pracy, ustawie z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym (obowiązującej do dnia 30 września 2018 roku), ustawie z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Regulaminie Pracy Wyższej Szkoły [...] wprowadzonym Zarządzeniem nr [...] Rektora - Komendanta z dnia [...] 2017 roku, oraz w Uchwale Senatu nr [...] roku z dnia 4 września 2017 roku, jak również umyślnie przekroczył swoje uprawnienia jako funkcjonariusz publiczny na zajmowanym stanowisku działając na szkodę interesu publicznego i interesu prywatnego niżej wymienionych pokrzywdzonych poprzez:

7. polecenie podległym pracownikom wykonywania przez nich w czasie godzin pracy czynności z zakresu jego prywatnych spraw życiowych, nie związanych z zakresem wykonywanej przez nich pracy zawodowej, tj. kilkukrotne polecenie W. I. zaprowadzenie do stacji serwisowych i diagnostycznych jego prywatnego pojazdu mechanicznego marki L. nr rej. [...] w celu dokonania napraw, przeglądu, wymiany opon lub oleju silnikowego, a także polecenie W. I. zanieśienia i odebrania z pralni jego mundurów, polecenie G. D. dokonanie wymiany koła w jego prywatnym pojeździe mechanicznym marki L. nr rej [...], oraz kilkukrotne polecenie G. D. dokonania zakupów w sklepie spożywczym, a następnie dostarczenia mu ich, czym również umyślnie przekroczył swoje uprawnienia jako funkcjonariusz publiczny na zajmowanym stanowisku służbowym, działając w celu osiągnięcia korzyści osobistej, oraz działając na

szkodę interesu publicznego i interesu prywatnego rzeczonych pokrzywdzonych w osobach W. I. i G. D.,

8. naruszanie przepisów prawa dotyczących zadaniowego czasu pracy wobec pracowników dydaktycznych, tj. K. C., M. U. i D. D., poprzez nakazywanie im ciągłego pozostawania w pracy w godzinach od 7.30 do 15.30 pomimo tego, że wymienieni powinni wykonywać swoje obowiązki według pensum wynoszącego 540 godzin rozliczanych w ramach roku akademickiego, oraz prowadzenia dodatkowych zajęć w sekcjach sportowych ponad ustaloną normę godzinową,

9. naruszanie przepisów prawa dotyczących pracy w godzinach nadwymiarowych pracowników dydaktycznych, tj. M. U. , K. C. i D. D. , poprzez brak właściwego dokumentowania nadgodzin i nieprawidłowe rozliczanie wypracowanych przez nich nadgodzin wynikających ze świadczenia pracy w godzinach od 7.30 do 15.30, oraz prowadzenia dodatkowych zajęć w sekcjach sportowych ponad ustaloną normę godzinową,

10. nakazanie w grudniu 2018 roku K. S. świadczenia pracy w okresie zwolnienia od obowiązku świadczenia tejże pracy z tytułu opieki nad chorym dzieckiem, poprzez zobowiązanie go do niezwłocznego wykonania i przedstawienia mu projektu regulaminu pływalni, tj. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 218 § 1a k.k., w zw. z art. 11 § 2 k.k., i za to skazał go:

1/ na podstawie art. 231 § 2 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności,

2/ na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 k.k. warunkowo zawiesił oskarżonemu wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres 2 lat próby,

3/ na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 k.k. zobowiązał oskarżonego do informowania na piśmie sądu o przebiegu okresu próby, z częstotliwością co 6 miesięcy,

4/ na podstawie art. 71 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1, § 1a pkt 3, § 2a k.k. wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 150 stawek dziennych grzywny, na podstawie art. 33 § 3 k.k. ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 20 złotych każda,

5/ na podstawie art. 46 § 2 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonych G. D. , K. C. , M. U. , D. D. , K. S. nawiązki w kwocie po 1.000 złotych na rzecz każdego z nich,

6/ na podstawie art. 626 § 1 k.p.k. oraz art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty procesu, w tym ustaloną na podstawie art. 1, art. 2 ust. 1 pkt 3 oraz art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych opłatę w kwocie 780 złotych.

Apelację od tego orzeczenia wniósł obrońca oskarżonego zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

- na podstawie art. 438 pkt 3 k.p.k. błąd w ustaleniach stanu faktycznego poprzez wydanie wyroku w oparciu o zeznania świadków, których wiarygodność była wątpliwa, a także na dowodach, które były sprzeczne z innymi faktami przedstawionymi w sprawie oraz brak uwzględnienia faktu, że zeznania kluczowych świadków oskarżenia były nieprecyzyjne, a w wielu przypadkach zawierały sprzeczności, a nadto poprzez pominięcie dowodów obrony (świadków zeznających na korzyść oskarżonego) które mogłyby wpłynąć korzystnie na sytuację oskarżonego, co skutkowało błędnym przyjęciem podstawy odpowiedzialności oskarżonego, tj. art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 218 § 1a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;
- na podstawie art. 438 ust. 2 k.p.k. obrazę art. 424 § 1 i § 2 k.p.k. bowiem uzasadnienie wyroku zawiera braki w analizie dowodów i argumentacji Sądu *meriti*, co narusza prawo do obrony oskarżonego i uniemożliwia dokonanie kontroli zaskarżonego wyroku bowiem obrona nie jest w stanie poznać toku rozumowania Sądu przy ocenie i ustalaniu faktów oraz dowodów;
- na podstawie art. 438 ust. 2 k.p.k. obrazę art. 7 k.p.k. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodu z zeznań świadków i oparcie wyroku w dużej mierze na zeznaniach m.in. D. D. , M. B. , G. D. i R. T. w sytuacji, kiedy w sprawie występują również świadkowie wskazujący na okoliczności przeciwne;
- na podstawie art. 438 ust. 2 k.p.k. obrazę art. 5 § 2 k.p.k. poprzez dokonanie analizy sprawy i oceny dowodów w sprawie w sposób sprzeczny z tym, że niedające się usunąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść oskarżonego.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżąca wniosła o uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy, jako sąd odwoławczy, zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Wbrew twierdzeniom obrońcy Wojskowy Sąd Okręgowy prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe i wyciągnął z niego trafne wnioski. Procedowano dokładnie w toku przewodu sądowego, zachowując standardy rzetelnego procesu karnego, z respektowaniem zasad wskazanych zwłaszcza w przepisach art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. Analiza zgromadzonych i przeprowadzonych w toku postępowania dowodów respektowała dyrektywy swobodnej oceny dowodów, z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Nie doszło do błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydanego wyroku i odtworzono relewantne zachowania oskarżonego Z. W. , dokonując następnie ich prawidłowej oceny prawnomaterialnej. O rzetelności przeprowadzonego postępowania sądowego świadczy m. in. to, że w opisie przypisanego oskarżonemu przestępstwa doszło do eliminacji szeregu jednostkowych zachowań zarzuconych w akcie oskarżenia, co zostało w uzasadnieniu wydanego wyroku rzeczowo i przekonująco przedstawione (s. 15 - 18). To również świadczy o krytycznym, wnikliwym i obiektywnym przeprowadzeniu postępowania w Sądzie meriti.

Sporządzone uzasadnienie zaskarżonego apelacją orzeczenia w warstwie poświęconej ocenie dowodów dotyczy przede wszystkim: wyjaśnień złożonych przez oskarżonego na kolejnych etapach postępowania, treści zeznań świadków, na których oparto dane ustalenia faktyczne, złożonych w sprawie opinii i treści dokumentów. Pisemne motywy są niewątpliwie zwięzłe w rozumieniu art. 424 § 1 k.p.k., ale nie zawierają deficytów o takiej randze, że uniemożliwiają przeprowadzenie kontroli instancyjnej w zakresie zarzutów i żądań zawartych w zwykłym środku zaskarżenia. Nie zachodziły okoliczności określone w przepisie art. 449a § 1 k.p.k., a Sąd odwoławczy kierował się także treścią art. 455a k.p.k.

Zarzut obrazy wskazanych przez obrońcę przepisów art. 7 k.p.k. w powiązaniu z art. 410 k.p.k. mógł zostać poddany ocenie, albowiem w rozpoznawanej sprawie

Sąd odwoławczy dysponuje dowodami przeprowadzonymi przez Sąd I instancji. Kontrola instancyjna nie polega wyłącznie na analizie treści uzasadnienia wyroku, ale na analizie czynności procesowych dokonanych przez Sąd *a quo* i treści przeprowadzonych dowodów, w kontekście stawianych w środgu odwoławczym zarzutów. Nieodniesienie się przez Wojskowy Sąd Okręgowy do osobowych dowodów wskazanych w apelacji nie zmienia zasadniczej kwestii, tj. tego, że miało miejsce zupełne i prawidłowe przeprowadzenie postępowania dowodowego oraz doszło do trafnych ustaleń faktycznych. Wskazany jednak brak nie mógł być pominięty, z uwagi - po pierwsze, na wskazanie go w apelacji, a - po drugie, na jednoznaczną treść art. 424 § 1 pkt 1 *in fine* k.p.k., z którego wynika obowiązek odniesienia się do dowodów przeciwnych, gdy takie istotnie w sprawie zaistniały.

Sąd II instancji uzupełni więc braki motywacyjnej części zaskarżonego wyroku, dysponując w tym zakresie stosownym materiałem dowodowym zgromadzonym przez Sąd meriti (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2022 r., IV KK 38/22). Zarzut naruszenia art. 424 § 1 k.p.k. może być bowiem skuteczny ale tylko wyjątkowo, o ile motywy rozstrzygnięcia sądu I instancji są zupełnie nieprzejrzyste, wewnętrznie sprzeczne, nie odnoszące się do rzeczywistej treści dowodów, nie wyjaśniając żadnych kluczowych kwestii. Taka zaś sytuacja w tej sprawie nie zachodzi.

Sąd I instancji dokładnie, wieloaspektowo odniósł się do treści opinii Starszego Inspektora Pracy I. T. z Okręgowego Inspektoratu Pracy w L. - Państwowej Inspekcji Pracy (Tom X – k. 1851 - 1863). Uznał ten dowód za w pełni wartościowy pod względem merytorycznym i powiązał z treścią innych, stosunkowo licznych dowodów przeprowadzonych w sprawie, a więc zeznań świadków, wyjaśnień oskarżonego oraz szeregu dokumentów – w kontekście powołanych regulacji prawnych (uzasadnienie WSO – s. 2 - 9; s. 10 - 12; s. 13 - 14). Odniesiono się do stosownych przepisów następujących aktów prawnych: Kodeksu pracy, ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z 2005 r., ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 2018 r., Regulaminu Pracy Wyższej Szkoły [...] w D. wprowadzonym Zarządzeniem nr [...] Rektora – Komendanta z 2017 r. i Uchwały Senatu nr [...] z 2017 r. tej uczelni. Zeznania pokrzywdzonych K. C. , M. U. , D. D. , G. D. , K. S. oraz W. I. stworzyły logiczną całość i brak jest podstaw do twierdzenia,

że oskarżony został pomówiony przez nich, gdyż nie ma żadnych przesłanek, aby takie wnioski wyprowadzać. obrońca we wniesionym środku zaskarżenia zupełnie dowolnie zarzuciła, że zeznania pokrzywdzonych „*można określić jako fałszywe i pomawiające*”, czy „*oparte na osobistych animozjach*” – (uzasadnienie apelacji - s. 6 - 7). Treść zeznań świadków D. D. (Tom XI – k. 2170v. - 2172), M. B. (Tom XII – k. 2231v. - 2233), G. D. (Tom XIV – k. 2666v. - 2671), K. C. (Tom XI - k. 2172 - 2173) oraz M. U. (Tom XI – k. 2161 - 2163v.) temu niewątpliwie przeczy. Świadkowie ci zdali jedynie relacje z tego co rzeczywiście miało miejsce, w szczególności jakie działania w stosunku do nich podjął w określonym czasie i miejscu oskarżony. W trakcie składania zeznań obrońca miał prawo zadawania pytań, świadkowie na nie odpowiadali, i niewątpliwie kontrydiktoryjność procesu była zachowana (przykładowo na rozprawie w dniu 11 października 2021 r. pokrzywdzony K. S. zeznając odpowiedział na ponad czterdzieści pytań obrońcy -Tom XI – k. 2159 - 2161v.). Przestrzegano wszelkich reguł procedowania, w tym odnoszących się do realizacji norm o charakterze programowym dla procesu karnego (art. 2 § 2 k.p.k. oraz art. 366 § 1 k.p.k.).

Powyższa ocena dotyczy także zeznań innych świadków, w tym K. Z. , który był przesłuchany na rozprawie w dniu 25 października 2021 r. (Tom XI – k. 2177v. - 2182) oraz R. T., przesłuchanego przed Sądem w dniu 21 stycznia 2022 r. (Tom XII – k. 2271v. - 2273v.). W szczególności świadek K. Z. został bardzo dokładnie przesłuchany, zrelacjonował szczegółowo zachowania oskarżonego, podał zupełnie zasadnicze dla rozstrzygnięcia sprawy fakty i odpowiadał na pytania Sądu, jak i wszystkich stron - w tym na szereg pytań samego oskarżonego oraz na blisko pięćdziesiąt pytań jego obrońcy. W końcu, gdy obrońca zapytał K. Z. (k. 2180v.) „*Czy zdaje sobie Pan sprawę, że składając zeznania, osoba którą Pan pomawia, może wystąpić z wnioskiem o Pana ściganie karne?*”. Przewodniczący uchylił to pytanie, jako pytanie zawierające elementy wywierania niedozwolonych sugestii na świadka. W żadnym razie treść zeznań wskazanego wyżej świadka nie potwierdza stanowiska obrońcy zaprezentowanego w uzasadnieniu apelacji (s. 6 - 7), tj. tego, aby K. Z. był świadkiem niewiarygodnym oraz miał „*zdolności do podlegania innym do składania niezgodnych z rzeczywistością zeznań*”.

Na wskazanym terminie rozprawy (25 października 2021 r.) została przesłuchana także żona zmarłego pokrzywdzonego W. I. – oskarżycielka posiłkowa D. I. , która jednoznacznie przedstawiła jak złe były relacje pomiędzy oskarżonym, a współpracownikami, i dowiedziała się o tym właśnie od męża. Potwierdziła w całości treść złożonych przez siebie zeznań z toku postępowania przygotowawczego, a dotyczących m. in. tego, że W. I. był wysyłany przez przełożonego Z. W. do prac niezwiązanych z jego obowiązkami (kwestia mundurów zawożonych do pralni, a następnie ich odbierania z niej) - (k. 2182 - 2182v.).

Sąd zasadnie wszystkie dowody skonfrontował z tym, co wyjaśnił Z. W. i to w aspekcie podjętych przez niego czynności z zakresu prawa pracy (w tym dotyczących: zadaniowego czasu pracy pracowników dydaktycznych, pozostawiania w pracy w godzinach ponadwymiarowych, czy świadczenia pracy w okresie zwolnienia od obowiązku świadczenia pracy z tytułu opieki nad chorym dzieckiem) oraz zlecenia dokonania podległym mu pracownikom czynności w sferze prywatnych spraw życiowych (dokonywania napraw swojego samochodu, bądź robienia zakupów w sklepie). Sąd precyzyjnie wskazał, w jakim tylko zakresie dał wiarę depozycjom oskarżonego i przedstawił przekonującą argumentację w części odrzucającej twierdzenia Z. W.. Sąd I instancji, co prawda, zbiorczo powołał dowody, które stały się podstawą ustaleń faktycznych (uzasadnienie – s. 9 - 10), ale treść powołanych akt sprawy, potwierdza słuszność wyprowadzenia jednoznacznych ustaleń o sprawstwie oskarżonego. Jak wskazano, Sąd krytycznie i z poszanowaniem zarówno prawa do obrony (art. 6 k.p.k.), zasady obiektywizmu (art. 4 k.p.k.), jak i normy gwarancyjnej wynikającej z treści art. 5 § 2 k.p.k. znacząco ograniczył opis przypisanego przestępstwa (zachowań jednostkowych) i wystarczająco precyzyjnie to wskazał w pisemnych motywach rozstrzygnięcia. Na stronie 18 uzasadnienia m. in. wprost odwołał się do reguły *in dubio pro reo* w zakresie wątku „*demontażu i przeniesienia elementów wyposażenia siłowni do innego pomieszczenia*” i powodów usunięcia z opisu przypisanych czynów jednostkowych zachowań oskarżonego - w porównaniu do tego co zawierał zarzut w skardze głównej.

W apelacji obrońca wskazała dziewięć osób, które zostały przesłuchane w sprawie jako świadkowie i, zdaniem skarżącej, „*nie potwierdziły żadnych zarzutów*

przeciwko oskarżonemu i ich zeznania mogą być uznane za istotny element obrony". Brak jest jakiegokolwiek rozwinięcia wskazanej tezy, odniesienia się choćby do fragmentu danej wypowiedzi procesowej, i takie kategoryczne wnioski ostatecznie skwitowano jedynie stwierdzeniem, że „*pominięto dowody obrony*” (apelacja - s. 8, s. 10). Treść zeznań wskazanych świadków nie dowodzi tego, co zawarto w środku odwoławczym, a więc, że doszło do błędnych ustaleń faktycznych jakie poczynił Sąd *meriti*. I tak - w podstawowym zakresie:

- św. A. Ś. (zeznania Tom XI – k. 2190v. - 2191) zeznał, że w stosunku do jego osoby oskarżony zachowywał się właściwie i „*więcej nic nie wie*”;
- św. B. R. (Tom XII – k. 2242v. - 2245) zeznała, że po wypadku W. I. relacje w pracy się pogorszyły, oceniła negatywnie postępowanie Z. U. i C. i, jak to ujęła „*Dostrzegalna jest coraz większa agresja i kolejne pretensje kierowane pod pułkownika [tj. oskarżonego – uwaga SN] jak i moim adresem*”;
- św. W. B. (Tom XII – k. 2275 - 2275v.) stwierdził, że nic mu nie jest wiadomym, aby pułkownik W. przekraczał uprawnienia służbowe bądź miał naruszać prawa pracownicze wobec podwładnych;
- św. N. G. (Tom XII – k. 2298v. - 2301v.) zeznał, że był Dziekanem Wydziału [...], a oskarżony Szefem Zakładu [...]. Oświadczył, że „*nie do końca orientuje się o co chodzi w sprawie*”, ale wiedział, na podstawie „*luźnych rozmów*” z pracownikami, że istniał konflikt w miejscu pracy, gdzie przełożonym był Z. W., który to konflikt chciał - jako dziekan – rozwiązać;
- św. A. W. (Tom XII – k. 2353v. - 2354) zeznał, że nie był świadkiem zdarzeń z udziałem oskarżonego, w trakcie których miał on zastraszać pracowników. Takie informacje usłyszał „*na palarni*”. Świadek był w inkryminowanym czasie Prorektorem ds. Studenckich i Kształcenia w Akademii w D. ;
- św. R. C. (Tom XIII – k. 2443v. - 2445) zeznał, że w 2018 roku przez trzy miesiące pełni obowiązki Dziekana Wydziału [...] i „*bardzo pobieżnie orientuje się o co chodzi w sprawie*”. Również potwierdził fakt, że w Zakładzie [...] instruktorzy skarżyli się na płk. W., który kwestionował ich sposób prowadzenia zajęć. Zaznaczył, że „*nie jest w stanie stwierdzić czy wszystkie te zarzuty były zgodne z rzeczywistością*”;

- św. R. J. (Tom XIII – k. 2446 - 2446v.) stwierdził, że nie widział i nie słyszał, aby oskarżony nieprawidłowo zachowywał się względem podwładnych, w tym wobec jego osoby;
- św. J. P. (Tom XIII – k. 2492v. - 2493) zeznał, że nic nie wie o jakichkolwiek nieprawidłowościach w relacjach przełożony, a podwładny z udziałem płk. W.. Nie był świadkiem takich zachowań i uważa, że *„nic więcej nie ma do powiedzenia na ten temat”*;
- św. S. S. (Tom XIII – k. 2544v. - 2545v.) zeznał na okoliczność serwisowania samochodu należącego do oskarżonego i dokonania wpisów w książce serwisowej L. w 2018 roku.

Wskazane zeznania świadków, jak zaznaczono, nie dowodzą trafności postawionego zarzutu przez obrońcę, nie dyskredytują w szczególności tego co szczegółowo zeznali pokrzywdzeni, a Sąd w oparciu o całość materiału dowodowego, uznał za przekonujące i stanowiące pełnowartościową podstawę procesową do dokonania stanowczych ustaleń faktycznych, które finalnie doprowadziły do wydania wyroku skazującego.

Nie potwierdziły się także zarzuty apelującego obrońcy, a dotyczące wadliwości wskazanej opinii biegłego I. T.. Jest to dowód o rzetelnej treści, oparty na jednoznacznie wskazanym materiale dowodowym i biegły wskazał w jakim zakresie oparł się na wiadomościach specjalnych. Sąd zaś w obszerny i trafny sposób wykazał w uzasadnieniu wydanego wyroku, że stwierdzone okoliczności miały istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w rozumieniu art. 193 § 1 k.p.k. Twierdzenia zaś obrony, że *„Na koniec należy podkreślić, że zarówno działania prokuratury, jak i żandarmerii były tendencyjne i niewłaściwe. Żandarmeria przeprowadziła przeszukania miejsca pracy i zamieszkania oskarżonego w sposób niedbały, co skutkowało pominięciem kluczowych dowodów mogących potwierdzić niewinność oskarżonego. Ponadto istnieją powiązania między funkcjonariuszami żandarmerii, a świadkami składającymi fałszywe zeznania, co dodatkowo podważa obiektywność całego postępowania”* (apelacja – s. 12 - 13) są dowolne, wręcz gołosłowne. Prezentuje je przy tym w zasadniczym, dla postępowania instancyjnego, piśmie procesowym podmiot fachowy, i to szczególnie kwalifikowany, o wysokim stopniu naukowym – dotyczy to zwłaszcza kategorycznej konstatacji apelującej o „złożeniu

falszywych zeznań przez świadków”. W uzasadnieniu środka zaskarżenia wskazano także prokuratora – z imienia i nazwiska (s. 11), który - zdaniem skarżącej „wykazał tendencję do przedłużenia postępowania sądowego bez wyraźnych podstaw, co może sugerować celowe dążenie do uzyskania dodatkowego czasu na gromadzenie dowodów, które jednak nie pojawiły się w toku sprawy. Tego rodzaju praktyki mogą być postrzegane jako nadużycie władzy i naruszenie zasady rzetelności postępowania”.

Sąd odwoławczy nie stwierdza, jak wskazano, aby sprawę w Sądzie I instancji przeprowadzono nieprawidłowo i, aby w toku postępowania przygotowawczego zaistniały jakiekolwiek okoliczności mające potwierdzić przywołane stanowisko strony apelującej.

Zawartość bezprawia jakiego dopuścił się oskarżony oddaje w pełni dokonana multikwalifikacja prawna jaką przyjął Wojskowy Sąd Okręgowy. Dotyczy to w szczególności przekroczenia przez Z. W. jako funkcjonariusza publicznego uprawnień i działania na szkodę interesu publicznego oraz prywatnego, jak i działania w celu osiągnięcia korzyści osobistej. W tym zakresie rozważania Sądu *a quo* są wyczerpujące i wnikliwe (uzasadnienie – s. 15 - 18), podobnie jak i te odnoszące się do wymiaru kary i zastosowanych środków prawa karnego materialnego (s. 18 - 20). Z tych też względów zaskarżony wyrok utrzymano w mocy.

W oparciu o treść m. in. art. 636 § 1 k.p.k. orzeczono o kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze, obejmujących m. in. wydatki (20 złotych) i opłaty sądowe w związku z wysokością orzeczonej kary pozbawienia wolności (180 złotych) oraz kary grzywny (po przeliczeniu stawek dziennych - 3000 złotych), z tym, że w sumie orzeczono opłatę za obie instancje (2 x 480 złotych, czyli łącznie 960 złotych), gdyż Sąd I instancji wymierzył opłatę za orzeczoną karę grzywny w wysokości 20 % zamiast 10 % skoro wymierzono ją na mocy art. 71 § 1 k.k. (art. 1 , art. 2 ust. 1 pkt 3 i art. 3 ust. 2 oraz art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych – Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 ze zm.). Takie rozstrzygnięcie było orzeczeniem na korzyść oskarżonego.

[J.J.]

[r.g.]

Tomasz Artymiuk Barbara Skoczowska Jacek Błaszczuk